

E 716

A:II 1765 Jan 7th 1765

PALIEPIMMAS

del wissisko

Sarranda wojimo

wissiko

Huf-ir Si-Gabafio,

Prusii Saralaus Semesa.

Dutas Berline, D. 17toje Lepinnio, Mete 1765.

Karalaučjuje,

isspautas Karališkoje Prusiskoje Knyg' Druffawoneje pas
Artungo Waikus.

Ses Pridrīkis nū Diewo
malonēs, Prusu Karalus,
Marggrowas Brandenburgo,
Rymionū Karalystēs wyraūsas Ramarninks ir Kur-
firsas, wien-waldys ir aukszāusasis Ercikis Szlezingēs; wiens-
waldq̄s Prinēas Oraniōs, Newsateliōs ir Valenžinēs, taipjau
ir Ponystēs Glacēs, Geldrose, ant Magdeburgo, Klewēs, Ty-
liko, Bergēs, Stettino, Pommerōs, Kassubū ir Wendū, ant
Meklenburgo ir Krossēs Ercikis; Nyrrenbergo Burggrowas,
Kunnigaikstis Alberstado, Minden, Ramino, Wenden,
Szwerin, Razeburgo, Ostfrieslandēs ir Neurso; Growas
Denzollero, Rupino, Ponystēs Rawensbergēs, Denstein, Tef-
lenburgo, Szwerino, Lingen, Byrēs ir Verdamo; Wiēspats
Rawensteinēs, Zemjū Rostok, Stargardt, Lauenburgo,
Bytow, Arlamo ir Brēdōs sc. sc. sc.

B

Kadan.

Kadangi Tabáko Fabrykos, faczeig Mes ant to be Palowimmo apsirupinom, Musu Zemësa iškolen ne ištikro ir su Náuda apdirbamos buvo, ir sittas tikras Kupczystes Passiſekims, kurri Mes Musu Zemësa, ipaczen praplatint jeklojom, Kadangi Mes ant tokio Praylatinimo, Peningu tiek iſleidom, kiek ir jiems žicijom, taczau fo tamme Daikte jeklojom, iš tikro sulankti Priežasties ne gawom; Tai Pawélijims wissotino Parrandawójimo Tabáka darryti ir wissa Rük- ir Uſt- Tabáki papirkti ir pardūti, wissosa Musu Zemju Dalissa, taipjau Szlezinger, wienat Kunnigaitštys Newsateliq ir Osprislande ne prirokūjant, Mums naudingiausas rodės, po to fo norim igiti.

Iš sittu Priežasciu, ir kaip Mes pirmjaus Pawélijimus, Mum's nū Musu Kupciu ir Tabák-Fabrikū užveisdu, butent Kupečystes-Dumczius Isaac Salingre, Samuel Schock, Balthasar Targa, Jean Buillon, Paul Le Coq, Johann Haubenstricker, Johann Heinrich Ulrici, Jean Laqueux, Louis Gautier und Christian Ernst Jordan, del fitto Parrandawójimo darritus, pranešdnom; Tai Mes, Patis authezciausey jiems þen Dieni sitta Parrandawójima pawélijom.

Mes taipo, pagal sitta apsakom, ir tūni fožnam žinoti dūdam, kaip sekā:

Perskir. I.

Kad Kadangi wissotins Parrandawojims Tabáko, kofios Gérybes jis ir butu, be jokio Skirtummo, Musu, pirm minnetai Randorū Draugystei, jū Waikams ir Waikū Waikams, jū Draugams arba Sandraugiemis, ant penkiolika Mētū pawélitas yra, taczau su pirma D. Grodinnio 1765. kas ant paskirto Czeso Randor-Pinnigū užmokētinū ateina, tiesa prasidēti, ir su pirma D. Grodinnio 1780. passibaigtai tur; Taczau Mes tūjau Czesu iš ipatiskos Loskos bey Malones, kad sitta nauja Dawadijima wissiskan itaishtumbim, Maloninguiausey apsiemem, idant minneta wissotinū Randorū Draugyste nū Dienos Alyskimo fitto Paliepimmo, pagal tai kas jiems Suderréjimo Gromatos' pawélita yra elgtus, pagal toj jiems stattita Prékiu pardūtu, ir abelan pagal wissus tos Perskyrimus wissiskay užstrojama buti tur; Raipogi wissi tie, kurrie pagal Musu didzauje Vale tamme ne

ne elgsis, kaip sekanczei Perskirmai išrodis, aštraujey korotini bus.

Perskir. 2.

Musu Vale yra, kad pirm minnēti Sandraugei kitoš Randorū Draugystes, patim Čeze tos Mandos, per wissotinus Randorus išpazistami, uzstojam, ir nū wissu Musu Virauybju prieš kiek viena pristojam butu, jeib jie po kittu Pristošimu, kas jiems atliktina be jokio Priekstarawimo išpildit gallētu. Atpencz apsuimma kitta Draugyste, netikta tiek Musu tuk kantu Zemēsa āugusis Tabāko Lappus, kurrus ant sawo Kupczystes papirkti jiems reikes, wissus podraugey, tulimosa Wietosa ir Miestose Musu Zemju, be jokio Skirtummo, kaip ju Kupczyste jiems pamēlis, ar tryti, pjauti, sukti, arba ir i Stangas sariķdinti, bet ir pažadda, pirm wissu ant to, tuš, tosa Wietosa, kur sawo Fabrykas pradēti, jiems ētiks, randamus Tabāk-Sukējus ir Sukējas priimti, ir be Spanško - ir Brasiliōs Tabāko, ir taip maddinto Kanaster-Tabāko, nej joki kitta darryta ir gatawa Tabāka īweždinti; tacau pirmā ju Randos Metu ant to ne žurejim, kadangi jiems Čeze tojo pawēlita bus, wissoki darrita Tabaka, koks Gērybes jis ir butu, īgabenti, kad tūmi Musu tolimas Zemes aprupinti gallētu.

Kaipogi jiems tolaus pawēlita bus, tiems Zmonēms, Furrie kitter áugusi Rūk, arba Ust-Tabāki, kožnas saw pacziam ant Wartojimo jekka, Walnybes Laifkus ant to apturētino, jiems už kožna Swara Doleri užmokejus, sawo Wardan parafidinti ir dūti.

Perskir. 3.

Kad tas nū Randorū Draugystes Zmonēms pardūtins Tabāks, stattita Préku turrētu, pawēlijam Mes tankiey minnētemis Randoramis ir ju Draugystei, Rappē. Tabāko taipjau nū géro Rūk-Tabāko Swara ik už Doleri pardūti; Atpencz kiek Musu Zalnēramis ir Laukininkams Tabāko wartoti reike, norim Mes, kad prastcausd iš czia áugusū Lapū darretd Tabākō, Zalnēramis ir wissēms Laukininkams bey Pawarguliems tiek

C

Miestose

Miestose kiek ant Kēmo, be jokio ju Apsunkinnimo, Swāras už
tris gerus Grašius, (gers Grašis yr pusse Ašminnio) bet ge-
resnio iš czia áugusu Lapu darrnto Tabáko, taipjau pagal jo
Werthybe, Swāras už penkis, þeñis ir septinis ger. Grašius tur
pardūdams buti. Kas tolaus Kanaster-Úst- ir Nuk-Tabáki dar
gerréšni prieina, tai Mes tojo Prékiu ne statom.

Persfir. 4.

Wissi Služboj' sittu Randorū be ēsa Amtmonai Služau-
ninkai Uzweisdai ir f. t. l. Musu Pristojimo passidzaugti turrēs,
ir Karálaus Služauninkams ligus laikinai, bej jiems nussidawu-
seji Tartinimai ligu Budu Korotini bus.

Jr tur tie ant Išwažinējimo sawo Tabáko nu ju paczū pakur-
binti ypatiski Afrutai ir Laiwai po ney jofia Iškalba niek aday
užtrukinnami, arba ant Musu Wartojimo atimmami buti, bet
niekaip wissados, tiek Pakájaus kiek Káro Czese, ne tur ap-
sunfinnami buti.

Persfir. 5.

Musu Wale yra, kad ir Káro-Czese, Musu Waiskai Nepris-
telaus paczosa - arba swétimosa Zemesa, taipjau nu neiwieno fitto,
nekaip nu sittu Randoru su Nuk- ir Úst- Tabakiu aprupinnami
butu, išmannyk, kad Randorei, kas Syf ant ju Szalies passiru-
pis, prie Waisko, arba tosa Wietosa, kur reikiama, ant Par-
dóžkes wissados gamma Tabáko turre.

Persfir. 6.

Uždraudziam Mes Kožnēms wissēms, Kokiam' Urede ir Gar-
bej' jie stowetu, ney joki Tabaka, Kokios Werthybes jis wiss butu
padarridinti, ir taip menk Tabáko Lapus papirkti, tiek kittur kiek
Musu Zemesa áugusus, del Korones Atémimmo Tabáko, ir dar
Peningu Stropos Desimts Dolérū už kožna Swara, kurria ne-
tiktai Pérkas bet ir Verdūdas, kad passuttinnis Musu Zemesa
elgias, Randoram̄s ant Gero tur korotins buti.

Persfir. 7.

Perſfir. 7.

Tie kurriems iksol nū Musu pawēlita buvo Tabaka padar. ryti, ir jū Kupczystes Draugyste^j ne nor buti, gal sittai Padari. nes ir Rykus sawo Fabryku, kurrie dar gerri yra, butent kiek sie werti, nū prisēkusu Zmonu pastirkta yra, už gatawus Peningus pardūti.

Szittu Budu taipjau jiems pawēlita bus, Randoru Draugystei sawo Pabrykas su wissu labbu pardūti, arba kad jiems danguis megsta, sittas jei parsamdyti, arba ir pagal ju stattita Werthybe, i Randoru Draugyste drauge istoti: Ir kad iš sittokio Sussigādijimo nieks Iškados turretu, tai tur abbiem dwiem ant Gero Dumcei ir sittam Dailtui išsimāna statomi buti, ir jen tropitus, kad sittie tame Dailte ne sutartu, Mes wiens Dumczi stattysim, kurs be jokios diddesnes Prowos del prisēktināj statti. to Prēkiaus, wissa Prowa Galop' warris.

Jengu tolaus tu wissosa Musu Zemesa randamu Tabako Pabryku, kad virāusi Randorei sawo Kupczyste tikrāj warryti galētu, ne ganna butu, tai jiems pawēlita bus, tokias wissur, tikt ne ant Rēmo, pagal ju Wale itaishti. Taipojau iš wiens wissomis Pabrykomis, ir Nammams Tabako paguldito, kolej sitta Randa pateks, niekaip Zalnērus laikyti wissur ne reikes; tie kurrie jiems sluzija, dirba ir nū ju Alga gāuna, benz kurrie Zmones iš kitter sēn parejo, po Zalnereis niekaip ne iražiti neygi imti bus.

Perſfir. 8.

Kadangi Randoru Draugystei Papirkimmas tiek cīja kiek kitter áugusu Ļapū, taipjau Papirkimmas wiso padarryto Rūk. ir Ust-Tabakio, kaip jis tikt waddinnams butu, tikt wienai pawēlita yra; tai tur wissi Tabak-dari Kupczei iš didzio ar po Stukeis pardūdantieji, ir kitti kurrie iksoleh Musu Zemesa su Tabaku Kupciawo, taipjau ir wissi kitti Kupczyste ne warantieji, kurrie diddesnu Zopostu, kaip Swaru Rūk - ir Ust-Tabakio sawant Wartojimo apsirupino, priwerzami buti, tojau po pilnaj nū virāusiu Randoru ītaisito sawo didzāusojo Kupciawimo ir prādēto to kožnoj' Zemes Dalis kaip kursai Musu Padonams, per išspaustus Laišķus Intelligencia waddinnamus apsakitas bus, wijsiems tūčes ant sawo Ļavor-Wietu arba sawip butent Buttose turrinti

D

turranti sutrita ir nesutrita. Ust. ir Ruk. Tabaki, be jokio Skirtumo, koks jis ir butu, minnētēmis jo virāusēms Rupēiams, jeng sekančiose pasikrta Koronę aplenkta išdūti, kurs jiems, pagal Apsakima Prekius Pabrykoj suderrētos iš kur jie Tabaka virko, ir Išluddijima ka jiems Pargabénimas ir Kitikas kaštawo, ir koks bau gers ar skleks yr, pagal pirm: Persfir. minnēta Werthybes Istatima, ir kad uz ta ne daugiaus praſiti tur neygi ne gal, tur užmokētas buti.

Bet jen jie tagi iš Zemes ſalin ſiusti meilitu, tai jie tur del to ypaczen fa jie miſlij ſakiti, ir jiems ant to dar Czesas 14 Dienū, per pirm milēnta Czeſa, pawēlitas bus: Bet tamme Tarpe tur Zopostai su Pēczwēczi virāusiu Randoru Draugystes užpēczwētiti, ir reik ju tikframjam Išgabénimui potam išludditam buti. Butugi, kad jie tam viſsam kas ſakhta ne pritartu, tur kožnas Tabaks, kurs ſeip kitter faip Randoru Draugystes Naminūse, pas fa ir butu, koks Zmogus ir koki Urēda jis viſi turretu, po stattito Czeſo rastas bus, Randorams ant Randos atimiamams, ir ji palaikiusam, arba ſitta kittam pakavojusiam, jeigu ſis Warda Paweldētojo pasakyti ne noretu kožnam už kožna Swara Stropa Dešimts Dolēru pasudijama, bet tam kurs virāusēms Randorams tai iſdawe uz jo Apsakima, ne tiktan Pusse statitu Stropos Veningu, ant Patēkos dūdama, bet ir jo Wardas priegtam, kad jis nor, užtilejamas buti.

Teigu priegtam ſelli Zmones, ta ſau patiemis ant Wartojimo Tabaka ant Zoposto turranti palaikyti noretu; tai jiems, kad tai virāusēms Randorams, minnētam' Czeſe tikfri Budu žinnoti dūs, ir pawelita bus, Walnybēs Laikus todel, faip antram' Persfir. pasikrta, nu virāusiu Randoru waddoti.

Persfir. - 9.

Mes uždrandziam' taipo viſsiems ir kožniems, po apsaiko Prassidējimo to arba tū Zemes Dalissa itaisitu didžiausiu Rupēiamu, ney joki Tabaka pardūti, tus ne prirokuant, kurrie tam dawadna, per Passirākima virāusiu Randoru, arba tu, nu annu ant to ypaczen pawaddintu Zmonu, padrutinta Pawēlijima gawe bus: Tamme Tarpe, kur ſittas Persfir. peržengiamas butu, tur Tabaks

Tabak's atimams, ir tur priegtam Randorams ant Maubos,
kurs pardawes Tukstanti Doleru Stropos uzmoketi; Bet virau-
siu Randoru Draugyste tur kas ant jos pareina, kiek tikt imano,
ir jen tuju reik, Zmonu priumti, kurrie Tabaka dabbar po Grabi
pardutu, Kad sittie Randoru Draugystei kiek reiks laidoti
galles.

Persfir. 10.

Nug Randoru Draugystes priumti Amtmonai, Uzweisdai,
ir E. t. l. Teishbes turres, wissosa Wietosa ir Buttose kur jie ko
paslepto humano ar butu Remose ar Miestose, wienu wissur, per-
weisdeti, Tabaka atimti, per Zmones kurrie dawadney prisek, ir
tam pagal Istatimus tikri, suraskyti, ir del tu Persfir. 8. stattitu
Stropos Peningu tikrav ganna ussilaidoti, arba tai ne galint
Perzengtojus per Sudzias tos Wietos apkalti duti.

Persfir. 11.

Tur minnemis ju Amtmonams, Uzweisdams, ir E. t. l.
kozna Syk tai siems be jeskant, tosa Wietosa, kur Musu Zalne-
rai gul nu Virēsmuiu ant Pagalbos tuju Vulkas dūdams, ir ten,
kur jie ne gul, nu Wyrasihbes siems pagelbama buti; jen pasku-
cziāusie ue greitay ganna siems pašoktu, ir Randoru Draugystei
iš to Jškados rastus, tai tur jos, jen apluditinan Prowa darryt
uztrukino arba ne norejo, Jškadq atgrazinti, ir tq Perzengto-
siems stattita Korone drauge fest.

Persfir. 12.

Mes uždraudziam wissems Mums Kare Sluzijantems, Zal-
nēram, ir tuju Paczoms ben Waikams, ir Sluzāuninkams, be
Skirtummo, fasskam koki Tabaka parduti, del tos Korones,
kurre Karo Prowa siems, ant Musu Paliepimmo pasudis:
Ligu Budu tumi, kožnam iš wiso uždrausta bus, nu kokiogio
Zmogaus Zalnēram vriklausanczo, Tabaka virksti, arba prium-
ti, del Korones Atēmī. no, ir Peningu Stropos Tukstanties
Doleru nu Perkanczo R. dorams ant Gero uzmokētinos. Wi-
räusieji

rāusieji ant Regimentu, tur ant Vilnawojimo sítto Persfirimo,
tikfrah dabbóti, ir Appicierams bey Unteroppicierams paliepti,
ant to žuréti, jeib Zalnèrai tūmi nej jokia uždrausta Kupečystę
warritu.

Persfir. 13.

Kellaujantieji, tiek iš swétimu Žemju, kiek nū Musu Padū-
nu, ar butu jie Miešczons ar Zalnerei, tur, kad jie Musu Ze-
mės ieina, tikta wiena Swara swétimo Tabako saw ant Warto-
jimo pas save turreti, Atstankas sítto tur Randorams ant Nau-
dos, ne tikta atimmams buti, bet jie per tai už kožna Swára
Desimts Doletu Stropos užmokëti.

Persfir. 14.

Randos Služáuninkams ir Užveisdambs tuju pawélita yra,
Pakužes, ant Žemes - ir ant Wandens - Muito - ir Afczyžes.
Buttus perweisbëti, kas Tabáka prieit, sitta atimti, ir Afczy-
žes arba Muito Služáuninkus priemus, todel surašyti; kai-
pogi sittie taipjau Malę turrer, netikta wissose Miestose, pas
kožnus Bartus, wissas Karetas nej wieno atbojant Kalesas,
Pustu - Miešczonu - ir Buru - Wežimus, bet ir wissose Musu
Pustu Buttose, ka tikt nor be jokio Skirtummo peržuréti, ir
wissus Laiwus bey Akrutus, kur jie apsistos, perjëskodinti, tuse
rastus swétimus arba czia áugusus Lapus, taipjau pagataritus
Ruk - ir Ušt-Tabákius, kurrie Laišku viráusios Randos ne apsi-
rupino, atimti, ir Desimts Dolereis už kožna Swara koroti.

Persfir. 15.

Musu Žemesa áugusieji Tabak - Lapai, tur Ukininkams nū
viráusios Randos nuperkami, ir pagal ta Prékiu užmokëjami
buti, kaip toks nū S. Traices 1764. ik tadda 1765, ir pastiáu-
sose penkiose Mietose pirm Karo, pagal darritina Verdallijima
viráusose Žemes ir kožnos Dalies Miestose, buno; Bet jey
busencziane Ezese nussidûtu, kad sittas stattitas Prékius Lau-
kininka paragintu, kad jis todel daugiaus Tabáko sodintu, kaip
Pabrykoms, bei ir kittoms Žemėms pardûti, reikalinga yra, ir
be Iškados ir Wylaus viráusuju Randoru ne gal pardirptas
buti;

buti; tai Mes dar dumojam tataj per ipaezen darritinus Pa-
skirimus taipo dawadnyti, ir statydinti, kad Tabako ne perdaug
sodinnama, bet pagal Buda Gaspadorystes fožnos Szalies, taipo
ligen īdallijama butu, kad Rugiu gammolej sejama, ir po to ant
Iškados Zmonu tuju ne pristoktu.

Barnis, kurrios be pardūdant apie Werthybe Lapu rastisi
galletu, tur ar nū Krygsroto ant Miestu stattito jen jis Mieste,
arba nū Wiraushbes fožnos Mietos, po Zmones tai išmanan-
cūs priūmmant ir jū išmanimo tūjau pasudijama buti.

Kadangi dabbar Musu Tabak-Burams pagal sittus Istatim
mus del Pardavimo sawo Lapu, nieko ne reik bijotis, tai tessie
jiems del Korones Atēmimmo ir Peningu Stropos Dēsimts
Doleru uz fožna Swara, tūmi iš tikro uždrausta, sawo Lapus
nei jokiam Sukėjui arba ir kītkam, ar butu šoj ar kītosa
Zemesa, nei siam nei tam, ne kaip virāusei Randai, arba tos
Amitmonams pardūti, bet jū maziaus sittus ī Musu Miestus ir
Miestelus arba ant Kēmo, be išspāusto dykay dūdamo Paso ar-
timjāusu Randoru kītkur išvegti; bet tokie dykay dūtini Pasai,
po nei jokia Iškalba ne tur užlaikomi buti, bet Laukininkas,
tie kadda, kiek kur jis nor pardūti, kaipo išsolej taip ir tolaus
Wāle turres.

Persfir. 16.

Tabak-Burai kalti bus, tiems Randorams furrie jiems
artimjausi, wissa Soposta sawo suwallhto, Tabako, taip wéik tas
nuimtas ir ī Kulius surištas yra, prisēktinan apsakyt, ir dar
kiek Kuliu ir kiek Vandelieru fožnam Kulij' randamu, skru
mineti.

Persfir. 17.

Rūk-Tabakiei tur ar ī Nulles susuksi, arba ir ī Popērys, su
Pēczwēcza Randos užspāustus Zafēlus (kaip Randorū Draugystei
patiks, tamme, jei nieka paliepjant) īwinojami buti, ir niekam
Eitta turreti tur pawelijama buti; kaipogi tas Zmogus, kurs
Tabako

Tabáko supjáustito arba Lapū, kuri minnētu Budu ne īwinotas, arba tū Žmonemis per Randorus apsakitu Budu, apženklintas nera, turres, prieg Atēmimmo Tabáko, dar Desimts Doleru Stropos už Swara, Randai ant Náudos užmoketi. Kas tiems ateina, kurrie pasūditas Veningu Stropas, tiek taip kiek fittaip Daiktui beēsant, užmoketi ne gal; tai Mes norim, kad jie pirmą kart ant triju, antra kart ant šešiu Menesiu apkalti, bet trečia kart ant Meto Szanco Darbui pasudijami butu; ir kad tokios Korones kurri ant Paklusnummo ne priwerstu tai Mes dar ketam, tokias ant dūto Apsakimo virausiu Randoru, pagal Peržengima paastrinti ir padauginti.

Persfir. 18.

Wissi Rappé-Tabákai tur iš Buttū virausiu Randoru, ar Stangosa, ar Popēru apwilktosa-uzrištosa-ir su Washku užpéczwētitosa Szwino Dezesā iskdūdami buti. Péczwētis su Prus: Crélu išspāustas, draug aplink rasita bus:

Karalaus Prusu virausia-Tabáko-Randa,

Szittas Péczwētis ir ant susuktu Rūf-Tabakiu bus, o tie, pas kurrius kittoks Tabáks randamas yra, turres už Swara Desimts Doleru ant Korones užmoketi; bet tie, kurrie katai dūti ne galles, turres pagl pirm ejusi 17 Persfir. korojami buti.

Todel tikta ir, Czēkius ipjāstantiemis, Péczwēczius iškālantiems ir Drukawoninkams kurrie virausei Randai prisēke pa-wēita bus, Molawones, Peczwētis, Raštus ir Skirtummo-Zenklius ant Tabák-Dēžu ir Stangu rashti ir išspāusti; tie, kurrie dristu toktai taipjau padarryti, gaus prieg Kuno-Korones mū Musu stātitinos, dar Penkiolika Szintu Doleru Stropos užmoketi.

Szitta Korone ir kožni wissi sulčulti gaus, kurrie kittop Zemej' tai padarridinti drista, tai ī Musu Zemēs pargabenti, arba po šittu Zenku kittur gatavita Tabáka ī Zemē īreždinti.

Kas

Kas del Spanisko Tabako; tai tos Dėžes užpęcžwetitos bus, kadangi tokias Perkantiems ir Pardūdantiems po viena išdūs.

Tolaus Randoru Draugyste dar Zmones jeib jū geraus žinnotu, Raštais, nū wissu Zenklū, kurreis ji wissus sawo Rūk. ir Ūst-Tabakius apženklinti apsieme, beweik aiskiaus pamokidis.

Perskir. 19.

Neh Randos bėsirandantieji Peningai, Pradzios Wardais minnētu Randoru, neygi Alga ju Služauninku, ne gal, kolia Priežastis wiss butu, apkaltinay atimamama buti; faczau Ziesjantiems Vale bus, pas virausia Peningu Ilžweisda, furs virausias Kupčiawimo Knygas rašo, po priekštino Ibluddijimo sittu Peningu, tūs apstatti dinti, ir po buvušio per Sudzia Suliginimo, Randorū Peningams priroku dinti, kas jiems po atlanko Surokawimo wirausiu Randoru, pripulti gallētu, koltan žiciję uz ger priumti tur, be to kad sie į Knygas wirausiu Randoru Draugystes žureti, ir kaip ju Kupčiawinius stow, žinoti galletu.

Tolaus passiliekt, kad tiek Randorai tiek ju Služauninkai, wissa ju pačiu Reikmenesa ir Elgimme, ju tiklia Sudzia po kaip pirm to klausyti tur.

Perskir. 20.

Kožnas Tabaks, koks ir kiek wertas jis butu kurri virausia Randoru Draugyste Musu Zemesa, i ar iš Zemes gabės, tur nū wissu Muitu del I - ir Išėjimmo, Licentu, Akečyžu, ir wissu fitokiu Motėsciu zeme ir Vandenu, o tai be jokio Skirtummo arba jokios Sunkenybes, walnas buti.

Kaipogi dabbar Iwėzimmas wissu swetimu Lapu, ir padarito Rūk - ir Ūst-Tabakio, nū Dienos Apsakimo sitto Valiepimo, virausi Tabako Randai, wissose Musu Miestose ir Miesteliose, ir ant wissu Musu didžiu ir mazu Formarku wieninteley, jei wienai pawėlitas ir walnas passiliekt; tai sittas wissiemis Musu Kupciams ir fittiems Padonams, o tai del Tukstanties Doleru Korones, prieg Atėmimmo Tabako, tamiastrėusen uždraudziams yra.

Kaipo.

Raipogi ir tolaus, diddi Daugumma littur áugusú Lapu arba padarritu Nuk- ir Ust-Tabákiu, koley sitta Tabáko- Randa pateks, po ney jokin Budu per Musu Zemes pergabenti pawérita bus, nekaip kad tāgi Pirkusieji arba ju Užweisdai Musu Zemes īējus išluddyt tur, kad tokie swetimi Lapai, arba Tabáki, ar tojau ne iškráuti pérwezami, arba ant Rašto swetimo papirkli ir pargabenti yra, kad tāgi ī sawo Buttus arba Giwenius ne priūms, bet nā Pákužu arba Vietu kur tokie Tavorai padéti, apludditinay iš Zemes išgabés.

Tolaus tur kožnas kož Zemes padarritas Tabáks, kad wiena kart iš Zemes išgabentas buvo, ne wel priūmmams ir ī Zeme atwēzams buti, kad ir Péczwētis, Czékei, Zenklai, Molawones ic. viráusu Randoru Draugystes ant jo randama butu; Butugi, kad minneta Draugyste tam tikra Pása dawusi butu: Bet be to tur sittas uz kittos Zemes Tabáka laikoms, ir Igabénas minētu Budu korojams buti.

Persfir. 21.

Kad tolaus pardūtins Tabáks gerresnis padarritas butu, kaip iksol buvo, kurri be to, kurs Musu Zemesa užauge, dar dabbar padare; tai prigul viráusu Randoru Draugystei, Tabákus nū wissokios Gerybes papirkli, butent Tabákus iš Mace- doniös, Sultaniska Tabáka, iš Takkios, Ollandës, Virginios, Domingo, i. k. d., ir tāgi Zmonemis wiernay ir kaip werta pardūti.

Persfir. 22.

Kas ant Išlaikimo ir Apstellojimo kittos Randos ateina; tai viráusu Randoru Draugyste falta yra, ant to, kiek jei tilt wiss galima bus, šios Zemes Zmones pirm Swetimu weikiaus išrinkti; Bet kas Užweisdus prieina, tai Randorei ipaczei ir pirm wissu kittu Zmonu, nenujéganczus Zalnerus nū Musu Waisko per Užweisdus priūms, kurrie tamme dar sawo Služba atliki gal.

Priegtam ir Randorams pawélita bus, tarp Musu Kara- lisku Muito, ir Akcijzës Služauninku, kurrie siems ant Randos buti gal, ī sawo Alga priūmti, tačzau ne kittaip, kaip kas Shk su Musu Wissu Viráusios Waldzios Zinne ir Pritarrimu.

Persfir. 23.

Perskr. 23.

Wissiemis Musu Padūnams, o ipaczen išköl Tabáko Pabrykas laikusiems, ir Sukejams, del Korones ne išliktinos Ačemimmo ju wissisko tiek majo tiek didzo Turto, ir jiems nėko ne turrint, Korones prie Kunio nū Musu pasikirtinos, Mes uždraudziam, ney jokias Tabáko Pabrykas ir Kupežystes, ar Musu Zemesa arba kito toms artimjāusosa ne itaisyti, neygi to ar patis ar per kitzus wissay ne passinaudoti, ir ko ješkoti, iš kokių Priežasties tai darius jie wiss salytus.

Perskr. 24.

Tur wirāusieji Nandorai, ka jie pagal Tabáko-Nandos Suderjima darryti ir išpilditi tur, tikt wienat Musu wissu wirāusei Waldzei, ir Szlezingej, Musu ten maldanciam Baldonui, bet keip ney jokai kittai Sudzei, priklaušyti; kaipogi ir tūni pasikiram ir paliepjam, kad wissos, tarp wirāusiu Nandoru, ir ju Služauninku rc. Vilos radusios, kaip ir wissos Prowos, kurrios Kėmose ir Miestose Musu Zemu, tarp Musu Padūnu ir Amtmonu, Služauninku, Užveisdu, ir k. t. l., Musu Tabáko-Nandos, del Paslepimmo tojo prasideti gal, ir kokie tikt Daiktai wiss tikkosi, be Skirtummo, Musu Krygsrotams ant Miestu stattiems, arba kóznos Vietos Vyrausybei, kaip pirmai Vietai kur reik bilineti, pagal Dawada, kurri todel Musu Malonigiausose Zemes Pasikrimuse parąsem, trumpay ir gerray tur pranešamos buti.

Ir Musu tikra Vale yra, Kad ežia ant kóznos pasleptos Kupežystes dabbojama butu, kurri ar Mums Patiemis, arba wirāusei Nandai ant Iškados waroma yra, ir tur wissi Amtmonai fittos Nandos ligę apčedijami ir lig taip laikomi buti, kaip Kad nū Musu ī sawo Ureda istattiti butu.

Mes dar tolaus norim, Kad Zmones, kurrie po Prowos Apsakimo pirmos Sudzios sawe īartintus laiko, ir todel diddesnes Prowos ješkoti nor, tur, taip wéik ju Iškada daugiaus kaip 150 Doleru pareina, kaip antra ir pasuktini Syk, be jokio tolimesno Prowos Peržurėjimo arba Uzstojimo todel sulauktino, pas wissu wirāusia Waldzia apsisakyti, ir nū tos, bej nū wirāusios Sudzios Berline, pasikritinu ipatiskū Sudziū, jiems pasikiūsas Prowos Apsakims pārsustas buti.

Mes

Mes galāusey Malonej valiepjām, Musu Gendrolams ir
wissiemis virāusiems Alpicierams, taipjau Musu virāusiems Wal-
donams nū wissu Sudū, wissoms Musu Zemes Waldzioms, Ra-
māroms, Lygiam, Zemes ir Mežlawos Dumciams, Miestu Wi-
rausybems, Amtmonams, Sudzioms tiek wîresniems kiek ma-
žesniems, ir Musu Piskolams, Musu Karalyste^j, Kurfirsho^j,
Ercikystei Szležingej^j, ir kittosa Zemesa ir Dalissa, Musu Kun-
nigaikštystes Newšatelijs ir Ostprieslande ne prirokūjant, tūni
ir pagal šitta, kad jie ta Valiepimma Kožnam ant paklusno Dab-
bojimo, pagal wissa sawo Suglaudimma, ižken apsaikti ir ant
to dabboti, todel ta išspāusti ir regimaj užlabinti dūtu, ir taipo
ta Kožnam žinoma darryti tar.

Su Musu tikkra žinne, Musu Paciū Pasirāšimu ir užspāu-
stu Karalisku Pēcžwecziu raštas ir dūtas Berline, D. 17toj
Lēpinnio 1765.

Priekšus.

de Jariges. de Massow. de Blumenthal. de Hagen.

BS. 298696-10